

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/76/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614219678
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7614219678.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci navrhovateľa N. Z., I.. XX.X.XXXX, Z. Y., J. XX/A, zast. JUDr. Monikou Marjanovič, advokátska kancelária so sídlom v Košiciach, Urbánkova 1562/6, proti odporcovi B. s.r.o., so sídlom v Z., B. XX, IČO: 35 807 598, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu 8C 316/2014-21 z 28.11.2014 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa uznesením nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil odporcovi, aby sa zdržal použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX z 21.9.2012. Zároveň uložil zamestnávateľovi navrhovateľa M.N. 2, Y., povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy navrhovateľa podľa Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX z 21.9.2012 a navrhovateľovi uložil, aby do 60 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podal návrh vo veci samej o určenie neplatnosti zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX z 21.9.2012 s tým, že ak v tejto lehote nepodá návrh, predbežné opatrenie zanikne. Súčasne vyslovil, že o trovách predbežného opatrenia rozhodne v rozhodnutí vo veci samej.

Rozhodol tak o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý navrhovateľ odôvodnil tým, že dohoda o zrážkach zo mzdy z 21.9.2012 uzatvorená medzi ním a odporcom bola podpísaná na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere z 21.9.2012 ako formulárovej zmluvy s výškou poskytnutého úveru 600 €, obsah ktorej nemal možnosť ovplyvniť, čím boli porušené jeho práva na ochranu spotrebiteľa. Celková čiastka, ktorú mal za tento úver odporcovi zaplatiť bola 1.128,- €. Odporca dňa 20.11.2014 doručil zamestnávateľovi navrhovateľa žiadosť o zrážky zo mzdy, na základe ktorej zamestnávateľ oznámil odporcovi, že mu bude zrážať zo mzdy až do úplného splatenia dlhu, t.j. do výšky 1.931,38 €. Dňa 12.11.2014 bol navrhovateľovi doručený rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s, ktorým bol navrhovateľ zaviazaný zaplatiť dlh v celkovej výške 1 500 €. Navrhovateľ poukázal na to, že výška jeho dlhu v prípade zrážok zo mzdy je vyššia ako jeho výška v rozhodcovskom rozsudku. Veriteľ (odporca) výšku dlhu sám jednostranne diktuje, bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom, zamestnávateľ navrhovateľa, ktorého odporca napriek spornosti veci požiadala o vykonávanie zrážok, je pritom podľa zákona povinný vykonávať zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu a navrhovateľ nemá možnosť ich priamo zastaviť. Podľa navrhovateľa pritom treba poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, pretože zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Neplatnosti zmluvy o úvere sa bude domáhať samostatnou žalobou. Súd prvého stupňa návrh právne posúdil podľa § 74 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. f/, § 76 ods. 2, 3, § 77 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a dospel k záveru, že navrhovateľ osvedčil nárok i naliehavosť situácie nebezpečenstvom bezprostredne hroziacej ujmy na jeho právach, a preto stotožňujúc sa so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného oparenia vyhovel v požadovanom rozsahu.

Uznesenie napadol včas podaným odvolaním odporca, podľa názoru ktorého na nariadenie predbežného opatrenia neboli splnené zákonné predpoklady. Navrhovateľ nepredložil také dôkazy a neosvedčil také skutočnosti, ktoré by opodstatňovali jeho hmotnoprávny nárok vo veci samej, pretože dohoda o zrážkach zo mzdy bola platne uzavretá, obsahuje súhlas dlžníka, aby sa z jej mzdy vykonávali zrážky a súčasne boli poukazované na účet veriteľa, tieto zrážky boli vo výške, ktorá neodporovala ust. § 551 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ nepreukázal ani existenciu hroziacej ujmy, teda že bez nariadenia predbežného opatrenia by jej mohla vzniknúť značná, závažná, či dokonca neodstrániteľná ujma, práve naopak, nerealizovaním dohody o zrážkach zo mzdy by odporcovi vznikla závažnejšia ujma ako realizovaním tejto dohody. Záverom poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co 56/2013, ktorým odvolací súd potvrdil rozhodnutie o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, konštatujúc, že „realizácia dohody o zrážkach zo mzdy sama o sebe nie je dôvodom na nariadenie predbežného opatrenia a aj v prípade určenia jej neplatnosti v konaní vo veci samej, nezbavuje to dlžníka povinnosti uhradiť svoj záväzok vo vzťahu k veriteľovi, t.j. odporcovi.“ Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd uznesenie zmenil a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporcu uviedol, že dohoda o zrážke zo mzdy nie je založená na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Navrhovateľ v čase podpisu zmluvy nedokázal vyhodnotiť zmluvné podmienky a poukázať na neprijateľné podmienky. Dohoda o zrážke zo mzdy a iných príjmov umožňuje veriteľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl, resp. neplatných právnych úkonov, čo spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa. Dohodu o zrážke zo mzdy a iných príjmov hodnotí preto ako neprijateľnú a tým aj neplatnú v zmysle § 53 ods. 1 - 6 Občianskeho zákonníka. Realizácia zrážok zo mzdy na základe Dohody o zrážke zo mzdy a iných príjmov je v rozpore s verejným poriadkom, lebo je vysoká pravdepodobnosť, že vychádza z neprijateľných zmluvných podmienok. Keďže odporca vyzval zamestnávateľa navrhovateľa, aby mu začal vykonávať zrážky zo mzdy v jeho prospech, navrhovateľ preukázal bezprostrednosť hrozby vzniku ujmy. Navrhol uznesenie o nariadení predbežného opatrenia ako vecne správne potvrdiť.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a uznesenie podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil ako vecne správne, stotožňujúc sa s jeho správnymi dôvodmi.

Ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon (exekúcia) súdneho rozhodnutia bol ohrozený, môže súd pred začatím konania vo veci samej alebo i po jeho začatí (§ 74 ods. 1 a § 102 ods. 1 O.s.p.) nariadiť predbežné opatrenie, ktorým (podľa návrhu účastníka) môže uložiť, aby druhý účastník nenakladal s určitými vecami alebo právami alebo aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal (§ 76 ods. 1 písm. e/, f/ O.s.p.). Navrhované predbežné opatrenie súd nariadi, ak je preukázané, že je potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov alebo ak existuje obava, že exekúcia bude ohrozená, a ak budú aspoň osvedčené skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a ak je zrejmé, že bez okamžitej (i keď len dočasnej) úpravy právnych pomerov by bolo právo účastníka ohrozené. Unesenie dôkazného bremena z tohto hľadiska predpokladá, aby navrhovateľ označil dôkazy aspoň základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý má byť dočasne chránený predbežným opatrením, a tiež dôkazy pre osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia.

Vzhľadom na to, že predbežné opatrenie predstavuje iba dočasnú úpravu práv a povinností účastníkov, keď upravuje pomery účastníkov alebo zabezpečuje výkon súdneho rozhodnutia iba do konečného vyriešenia veci bez toho, aby ním bol predurčený priebeh samotného sporu alebo prejednané rozhodnutie sporu, je dané právnou úpravou, že o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia rozhoduje súd iba podľa údajov a informácií, ktoré sú obsiahnuté v návrhu a v listinách predložených navrhovateľom bez toho, aby bolo umožnené druhému účastníkovi sa k návrhu vyjadriť (§ 75 ods. 8, 9 O.s.p.). Potrebu navrhovanej dočasnej úpravy pomerov účastníkov súd pri rozhodovaní o návrhu posudzuje vo vzťahu k nároku, ktorý navrhovateľ chce uplatniť, príp. uplatnil žalobou vo veci samej a ktorý bude vyriešený konečným rozhodnutím vo veci samej.

Odvolačný súd po oboznámení sa s obsahom spisu a predložených listinných dôkazov a preskúmaní skutkových a právnych dôvodov návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, sa stotožňuje so správnym záverom súdu prvého stupňa v prejednávanej veci o splnení zákonných predpokladov pre nariadenie navrhovaného predbežného opatrenia podľa § 75 ods.1, 2 O.s.p. Súd prvého stupňa pri rozhodovaní postupoval podľa uvedených zásad, v potrebnom rozsahu zistil rozhodujúce skutkové okolnosti a na ich podklade dospel k správny právny záverom.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľ v konaní osvedčil oprávnenosť navrhovaného predbežného opatrenia z hľadiska existencie (ohrozeného) práva a pravdepodobnosti nároku, ktorý má byť predmetom konania vo veci samej. Rovnako navrhovateľ predloženými listinnými dôkazmi osvedčil nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy odôvodnenej obavou, že bez poskytnutia predbežnej ochrany by boli ohrozené jeho práva vyplývajúce zo zmluvy o úvere uzavretej s odporcom dňa 21.9.2012, a to vykonávaním nezákonných zrážok z jeho mzdy nad rámec dlžnej sumy z úverovej zmluvy. Výška dlžnej sumy zo zmluvy o úvere je pritom medzi účastníkmi sporná, a navrhovateľ spochybňuje platnosť dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi ním a odporcom súčasne so zmluvou o úvere dňa 21.9.2012 z dôvodu, že nebola s ním individuálne dojednaná a ako taká je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve, ktorá je absolútne neplatná. Za týchto okolností je dostatočne osvedčená obava navrhovateľa, aby na základe tejto dohody nedošlo k nezákonným zrážkam z jeho príjmov nad rámec dlžnej sumy z úverovej zmluvy uzavretej s odporcom, a je tak osvedčená aj potreba navrhovanej dočasnej úpravy pomerov účastníkov až do právoplatného rozhodnutia v konaní o veci samej, a to aj za účelom zamedzenia prípadných ďalších sporov medzi účastníkmi. Dohoda o zrážkach zo mzdy sa totiž od ostatných zabezpečovacích prostriedkov líši tým, že uspokojenie pohľadávky veriteľa nielen zabezpečuje, ale súčasne ide o prostriedok splácania veriteľovej pohľadávky, keďže na jej základe sa pohľadávka veriteľa postupne aj uspokojuje zrážkami zo mzdy dlžníka, ktoré dlžník s veriteľom dohodol a ktoré vykonáva platiteľ jeho mzdy a dohodnuté zrážky pravidelne vypláca veriteľovi, a to až do úplného zaplataenia veriteľovej pohľadávky.

Odporca v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti ani námietky, ktoré by spochybnili vecnú správnosť napadnutého uznesenia. K správny dôvodom uznesenia pre úplnosť treba dodať, že pre dočasnú úpravu pomerov účastníkov v čase podania návrhu stačí osvedčiť skutočnosti odôvodňujúce potrebu navrhovanej dočasnej úpravy pomerov, a nie je potrebné, aby súd pred nariadením predbežného opatrenia pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťoval všetky (rozhodujúce) skutočnosti, ktoré sú potrebné pre preukázanie nároku a vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej. Súd pri rozhodovaní o predbežnom opatrení totiž zisťuje v potrebnom rozsahu iba najvýznamnejšie skutočnosti, a nemusí pritom dbať na všetky formality ako je tomu pri dokazovaní; postačuje, ak tvrdené skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana - vzhľadom na všetky okolnosti sa javia ako nanajvyš pravdepodobné (osvedčené). Pri nariadení predbežného opatrenia preto súd poskytne oprávnenému účastníkovi a jeho ohrozeným právam dočasnú ochranu, prípadne zabráni ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj v situácii, ak skutkový stav veci nie je náležite zistený, a teda ak subjektívne právo a jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou pomerov účastníkov predbežným opatrením sa neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov, ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi, lebo ide o procesné rozhodnutie, ktorým sa žiaden nárok nepriznáva, ani nedeklaruje, či tu právo je alebo nie je. V danom prípade o (ne)platnosti dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi účastníkmi dňa 21.9.2012 bude rozhodnuté na základe vykonaných dôkazov v konaní vo veci samej, preto táto otázka v konaní o predbežnom opatrení nemusí byť spoľahlivo preukázaná, keďže nariadením predbežného opatrenia nejde o konečné vyriešenie sporu medzi účastníkmi z hľadiska hmotného práva, ale o rozhodnutie dočasné, ktorým sa zabezpečuje, aby rozhodnutie vo veci malo vôbec reálny význam.

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne. O trovách odvolacieho konania nebolo rozhodnuté, lebo o nich rozhodne súd prvého stupňa v konečnom rozhodnutí o veci samej (§ 145, § 224 ods. 1 O.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.